

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

12. marts 2015

Folketingets Kulturudvalg har den 18. februar 2015, efter ønske fra Alex Ahrendtsen (DF), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 136 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes redegøre for, hvordan det går med indskanningen af offentlige dokumenter og arkivalier, herunder om der er en plan og strategi for det. Ministeren bedes også redegøre for, om der er planer om at indskanne Rigsdagstidende (og Folketingstidende) og gøre dem tilgængelige online, og om der er lignende planer for andre samlinger. Ministeren bedes oplyse, om Det Kongelige Bibliotek og Rigsarkivet har samlinger, der ville kunne gavne offentligheden ved indskanning. Endelig bedes ministeren oplyse, hvilke midler der er afsat til at indskanne og gøre arkivalier tilgængelige online.

Svar:

Indledningsvis kan jeg oplyse, at der foregår indskanning af kulturhistorisk materiale på de fleste statslige kulturarvsinstitutioner. Det sker som led i den almindelige formidlingsindsats og bevaring, men også som led i større enkeltstående digitaliseringsprojekter. Nævnes kan f.eks. Frihedsmuseets arkiver og samlinger, klip af dokumentarfilm på Filminstituttet og kvindehistoriske kilder på Statsbiblioteket.

På Det Kongelige Biblioteks nationalbibliografiske portal "KulturPerler. Den retrodigitaliserede Kulturarv", findes en oversigt over det retrodigitaliserede kulturarvsmateriale.

Indskanning af offentlige dokumenter og arkivalier afgrænses i denne sammenhæng dog til indskanningerne hos Rigsarkivet og Det Kongelige Bibliotek.

Indskanning og tilgængeliggørelse sker under hensyntagen til ophavsretlige og tilgængelighedsmæssige regler.

Indskanning er en del af bevarings- og formidlingsstrategier og sker som følge heraf, som en del af institutionernes almindelige drift. Det kan dog oplyses, at Det Kongelige Bibliotek i perioden 2013-2015 har modtaget 4,0 mio. kr. til digitalisering af Dansk brevdatabase som led i udmøntningen af UMTS-midlerne. Rigsarkivet har i samme periode modtaget 2,6 mio. kr. af UMTS-midlerne til digitalisering af arkivhjælpemidler.

Indskanning på Det Kongelige Bibliotek

De allerede retrodigitaliserede dele af de nationale samlinger omfatter først og fremmest en række tidsskrifter og årbøger, litteraturen indtil 1700 og et udvalg, baseret på efterspørgsel, af litteraturen 1701-1900, udvalgte skønlitterære forfatterskaber af forfattere døde før 1945, nummererede kommissionsbetænkninger samt samlinger af småtryk, bl.a. partiprogrammer og andre partipolitiske skrifter indtil nutiden. I alt har Det Kongelige Bibliotek retrodigitaliseret over 660.000 værker, omfattende mange millioner sider/filer.

Det Kongelige Bibliotek åbnede i september 2012 en portal med digitaliserede luftfotografier. Foreløbig er luftfotografier fra Fyn, Bornholm og Kattegat-øerne blevet gjort tilgængelige.

Det kan nævnes, at Folketinget selv er i gang med at retrodigitalisere Rigsdags- og Folketingstidende.

Indskanning på Rigsarkivet

Rigsarkivets digitaliseringsarbejde styres af flerårige skannings- og uploadsplaner. Rigsarkivet har scannet arkivalier siden 2002.

Rigsarkivet anvender en række kriterier, når arkivalier udvælges til digitalisering. De kriterier, der anvendes, er bl.a. om arkivalierne har en højfrekvent brug og dermed er udsat for slid herunder er i en sådan stand, at det må bevaringsfilmes/digitaliseres i stedet for at blive konserveret og/eller har væsentlig historisk værdi, således at arkivaliet skal sikres. Hertil kommer, at Rigsarkivet også har været lydhøre overfor brugerønsker i det omfang, Rigsarkivet har vurderet, at der har været en tilstrækkelig bred interesse herfor.

Rigsarkivet har i alt digitaliseret ca. 40 mio. billedfiler af arkivalier, hvoraf der ligger ca. 30 mio. billedfiler af arkivalier tilgængelige for alle på Rigsarkivets digitale tjenester.

Marianne Jelved